

Előfizetési árak:
 Egyszeri ár 8 kor., félév 4 kor.,
 negyedévi 2 korona.
 Egyes szám ára 16 fillér.
 Hirdetések másraélt árak szerint.
 A lap megjelenik minden o-
 pottörökön.
 Felelős szerkesztő:
BRANKOVICS GYÖRGY

KÖZÉRDEK

Szerkesztőség: Deák-u. 8.
 A lap szellemi részét illető
 közlemények külföldiek.
 Kéziratok vissza nem adódnak.
 Kiadóhivatal: István-utca 9.
 A lap anyagi részét illető közle-
 mények az előfizetési pénzek külföldiek.
 Kiadóhivatalos:
FUCHS ANTAL

PESTMEGYE SZABADELVŐ KÖZÖNSEGENEK HETILAPJA.

A segédek álláspontja s az én részrehajlásom.

Ujpest, Április 14-én.

Mem párbaj-segédekről, hanem az ujpesti iparos-segédekről, illetőleg ezek álláspontjáról van szó!

Nem e lapok szerkesztőjéről, hanem az ujpesti iparhatósági biztossról, illetőleg ennek részrehajlásáról van szó!

Jól tudom, hogy mindez Ujpest iparosait s az iparos-segédeket érdeklő első sorban, *de azért olvassák el kérem e sorokat azok is, akik nem iparosok.* Olvassák el pedig azért, mert egy olyan társadalmi osztálynak a beléletébe, nyernek ez által egy kis belepillantást, amely társadalmi osztály Ujpesten, az ipar terén, nagy és dícséretre méltó dolgokat vihetne véghez, ha a saját ipari ügyeivel foglalkoznék főképpen, ha nem volna közönyös a saját életérdekei iránt, ha nem vezetnék pusztán ellenzéki érzelmek, a zavarosban s a hirlapirodalom terén halászni szerető szájhősök és ha nem helyezkednék rideg álláspontra mindennel és mindenivel szemben, aki egy hajszállal tovább lát az orránál s aki a tárgyilagos igazsághoz ragaszkodik s a közjólét érdekében, a rend, a pontosság feuntartásán fáradozik s azt kívánja, hogy a magánérdeket ne csak szóval, hanem tettel is a közérdek alá rendeljék.

Örömmel elismerem és kijeleutem, hogy az ujpesti iparos osztálynak nagyon sok derék, józan gondolkozású tiszt

teletre, becsülésre méltó tagja van, de a többség vak eszköze néhány lelkiismeretlen embernek és hirlapirónak.

Meg vagyok győződve róla, hogy Ujpest derék és józan gondolkozású iparosai, kik nem ellenzéki érzelmük, hanem az igazság szerint ítélik meg az én iparhatósági biztosi működésemet, semmi esetre sem fogják aláírni az „Ellenzéki Hirlap” f. é. 5-ik számának a következő közleményét:

„Az ujpesti ipartestület iparos tagjait már régen kínosan érintette az a körülmény, hogy Brankovics György iparhatósági biztos pártatlanságát nem tudja megőrizni és mindig — akár jogos akár nem — a segédek álláspontját iparkodik érvényre emelni. Ezen segédek most megakarván hátrálni az eddig tanusított *kedveskedést*, az ipartestületi betegsegélyző pénztár legutóbbi közgyűlésén — a hol a segédek vannak többségben — 200 koronát szavaztak meg Brankovics Györgynek.”

Ezt a közleményt az „Ellenzéki Hirlap”-ba csak a hatványozott *butaság*, vagy a határtalan lelki *gonoszság* írhatta s tehette közzé.

Bebizonyítom, hogy más nem lehetett.

Lássuk csak, mi az iparos-segédek álláspontja?

Annak a követelésnek a megvalósítása: hogy a betegsegélyző pénztárban rendes és lelkiismeretes kezelés legyen és hogy a betegsegélyző pénztár helyiségeiben, melyért bért fizetnek, nemcsak

a munkaadók, hanem a segédek is tanácskozhassanak.

Tessék bárkinek is bebizonyítani, hogy ez jogtalan követelés!

Én ugyanis mint ember, ugyanis mint iparhatósági biztos jogosnak, törvényszerűnek tartom mind a kettőt.

Tessék bebizonyítani, hogy a pártatlanság ellen véték akkor, hogy részrehajló vagyok akkor, amidőn a segédeknek ezt az álláspontját érvényre iparkodom emelni, amire különben a törvény is kötelez.

Én mint iparhatósági biztos e tisztesség elfoglalásakor és azután is számtalanszor kijelentettem, hogy:

1. Az ipartestületbe s a betegsegélyző pénztárba nem hozok se országos, se községi politikát, mert legjobb meggyőződésem szerint ott csak az iparosérdekek istápolásának van helye.

2. A békéltető-bizottságnál s a betegsegélyző pénztár igazgatóságában nem ismerem se munkaadókat, se segédeket, hanem csak békéltető bizottsági és igazgatósági tagokat.

3. A közgyűléseken nem ismerem se szociálistákat, se tőke tulajdonosokat s vállalkozókat: hanem csak közgyűlési kiküldötteket.

4. A betegsegélyző pénztárnál nem tűrök spritzer-protekción, nem tűrök rendetlenséget.

5. Az alapszabályok s a törvények mellőzését vagy kijátszását nem engedem meg senkinek.

TÁRCZA.

A szerelemről, mint örök igazságról. (Sólyt és vége.)

Felolvasta a Szent Erzsébet nőegyesület folyó évi március hó 8-iki estáján Brankovics György.

T. Hölgyeim és Uraim!

Hogy a vallás és a szerelem szoros viszonyban áll egymáshoz: ép oly régi tapasztalat alapuló igazság, mint ahogy rendszerint nem a mindennapi élet szolgáltatja a módot, mely szerint szeretni szoktunk, sőt talán az ilyen szerelem épen csak kivételes; hanem szolgáltatja az irodalom, melynek egyik legkiválóbb tárgyával: a szerelemmel, mint örök — igazsággal, időnként és helyenként egyes ihletett és feukölt szellemek és pedig majdnem kivétel nélkül kiváló költők, nevezetesen lantos költők szoktak foglalkozni.

A mindennapi élet megadja ugyan a költészethez való tárgyat: igazán és híven egész eredetiségében! De hogy a szerelem eszményképpé váljék, mely vezéresillagként ragyogjon a szerelem tündöklő egén: ehhez még költői meze van szüksége; szüksége van költői ihletésre, hogy a szív legelrettettebb érzelmeit oly bensőséggel, oly elragadtatással és oly hővel fesse, miszerint olvasóiban a megfelelő szikra legott égő lángra gyűljön, és hevülve és hevitve, megszire láthatóvá lobbanjon.

Ilyen „szerelemi eszményképek” vagyis típusok a világirodalom költészetében nem győrek; de mindmégannyi, mint a szerelem

tragikus hősei, oly utólréhetetlen bensőséggel és érzettel vannak felruházva, és festve, hogy ragyogó esillagokként tündökölnék a szerelem láthatárán — és csak „törpéknek” bizonyulnak mellettük a nyomdokaikba lépő embertársaik. Ilyen vezéresillagok: Hero és Leander, Romeo és Julia, Pál és Virginia, Werther és Lotte, Abelárd és Heloise stb.

Ugyan melyik szerelmes ne ismerné e szerelemhősök egyikének vagy másikának a szívrepesztő történetét? Igaz, hogy csak költött alak mindegyike, mely érdekünket köti le és képzeletünket elfoglalja, de valamely valószínűség benne, hogy tényleg meg nem történt lehetett volna?

De nemesak a költők, hanem a regényírók művei is azok, amelyeknek tükrében szoktuk az életet nézni és amelyek kitérülhetetlen nyomokat hagynak lelkünkben és gondolkodásunkban.

Az eredmény pedig az, hogy egy korszak irodalmi tendenciája csaknem mindig meghatározza ugyan e korszak szerelmének tendenciáját is.

Vagy ki tagadhatná, hogy Jean Jacques Rousseau művei nem voltak befolyással arra, hogyan szerettek az ő idejében?

Vagy gondoljunk csak vissza az ötvenes évekre és Dumas apó regényeire, melyeket akkoriban úgy olvastak az emberek, mint az evangéliumot; továbbá Süe és Soulié regényeire; mindezek tragikus szenvedélyekkel és sötét indulataikkal bizonyos szenvedélybe sodorták az olvasó közönséget, nevezetesen a gyulékony ifjúságot, mely napi munkáját előbb nem végezhette be, míg például d' Artagnán szerelem hősiének utolsó kalandjával nem volt tisztában.

Hát a mi édes anyáink közül melyiknek

a szíve nem ujongott akkor, a midőn Kisfaludy Himfi szerelmeit olvasta, és az öreg urak közül melyik nem veri a mellét s melyik nem bizonyítja, hogy ő nem vén ember, amióta Jókainak „Óreg ember nem vén ember” című regénye megjelent?

Látjuk tehát, hogy rendszeren a könyvekből ismerjük meg a szerelmet, melynek megfelelő tárgyát azután az életben szokták keresni. Költői szinben és lánggal tele, vagy pedig holdsugárfénytől bűvösen elárasztva mutatják azt be nekünk, és mi gyakran egész életünkön át megerősítjük azt a benyomást, melyet ifjúságunk legeslegelején, belőlük merítettünk volt.

Sőt némelykor magunkkal is visszük azokat a benyomásokat életviszonyainkba, szerelmünkbe és azt látjuk benne, a mit a könyvekből sajátítottunk el.

Azonban a mai írói nemzedék el szoktat minket a szenvedélyes álmodozástól és az emberi érzést inkább realiztikus, *körtani* szempontból fogja fel.

Kik manapság *kivételesen* még naiv lélekkel és romlatlan szívvel bírnak és még képesek arra a szenvedélyre, melynek neve szerelem, azok leginkább a falusi nép romlatlan rétegei közt találhatók föl, a hol a városi zajtól távol, minden nyugttól menten, a szabad természet, az erdő és a mező folytonos szemlélése folytán, legelőnkebben nyilatkozik meg a szerelem. Ott a fiatalság legmerészebb gondolata még a szerelemnek szentelvék; ott, lakjanak bár az éjszaki sarkzord vidékeken, vagy az egyenlítő forró égőve alatt, a szerelem egyenlő erővel tör ki és hódít.

A szerelemnek, az emberi nem történetében eme közös jelensége megmagyarázza egyszersmind azon tüneteket is, melyek ha

Ezen állásponthoz ragaszkodtam eddig s fogok ragaszkodni ezután is.

Tessék megmondani, mikor és miben tértem el ezen állásponttól!

Tessék bebizonyítani, hogy ezen álláspontokban részrehajlás és pártosság rejlik.

Jól tudom én, hogy azoknak az iparosoknak, a kik a békéltető bizottságtól azt követelik, hogy mindig s akkor is nekik legyen igazuk, a midőn segédekkel szemben igaztalanul jártak el: szálla vagyok a szemükben!

Jól tudom én, hogy azok az iparosok, a kik azelőtt egy két deczi borért, fizetési halasztást nyertek a betegsegélyező pénztárnál; a kik összesen 5708 K 26 f hátrálékkal tartoznak a betegsegélyező pénztárnak s akiktől én, miniszteri rendelet értelmében, nemcsak kése delmi kamatokat szedetek, hanem ha hátrálékaikat május 20-ig benem fizetik, sikkasztás iránti vádat is emeltetek ellenük: ezek az iparosok szeretnének engem egy kanál vízbe tojtani.

Jól tudom én, hogy azok az iparosok, a kik segédeiket be nem jelentik akkor, a mikor munkába fogadják, hanem csak 3—6—12—13 hét múlva, a segédektől azonban a betegsegélyező járulékokat ez idő alatt is levonják s így nemcsak a pénztárt megkárosítják, hanem a segédeiket is megrövidítik, s a kik kivétel nélkül fel fognak jelenteni: a pokol mélységes fenekébe kívánnak engem.

Am meg vagyok győződve, hogy a tisztességes, lelkiismeretes iparosok s azok, a kik a betegsegélyező pénztárt nem akarják csődbe kergetni s nem akarják tűrni, hogy a betegsegélyező pénztárnak az elköltött tartalékalapja: 14936 K 49 f, a rendetlenkedők miatt soha vissza ne fizetessék: azok nem fognak engem mint iparhatósági biztost részrehajlással vádolni, de nem fognak különösen azok, akik tudják, hogy a betegsegélyező pénztár ügyeinek ellenőrzésére, rendben tartására az iparhatóságot a törvény kötelezi.

Hogy ezek után miért szavazott meg

a közgyűlés az iparhatósági biztosnak 200 K tiszteletdíjat?

Valószínűleg azért, mert látni akarta, hogy miként fognak azok az emberek az iparhatósági biztossal szemben viselkedni, a kik a betegsegélyező pénztár elnöke részére, a három ízben megszavazott 300 kor. tiszteletdíjat meg nem fellebbezték!

Hogy ez a tisztelet-díj befoly-é az iparhatósági biztos zsebébe, vagy nem foly be, az mellékes, a fődolog az igazság, és az, hogy a betegsegélyező pénztár ügyei rendbe jöjjenek!

Igazságom s törvény és alapszabály szerinti eljárásom tudatában, az „Ellenzéki Hírlap“-nak ostoba vagy gonosz vádját ezennel visszautasítom s érté sükre adom az illetőknek, hogy engem támadásaikkal elkedvetleníteni nem fognak.

Brankovics György
iparhatósági biztos.

H I R E K .

— A kereskedelmi és iparkamarai választások újlag izgalomba hozták Ujpestnek különösen az iparosait. A kereskedők pártja ismét egyhangulag Friedmann Armin jelölté rendes tagnak és Diamantstein Lajost póttagnak. Itt tehát küzdelem nem leend. Az iparosok azonban több pártra szakadtak. A nagyiparosok és a kisiparosok képezik a két fő pártot, a kisiparosok Csepreghy Pált, Zatykó Györgyöt, Pohl Károlyt rendes, Baráth Lajost, Emmerlieng Rezsőt és Piszter Vinczét pedig póttagnak jelölték. A nagyiparosok jelöltjei pedig rendes tagságra: Wolfner Tivadar országgyűlési képviselő, Wolfner Nándor bőrgyáros és Khész János czipész, — a póttagságra pedig ifj. Némethy István asztalos, Bajusz Bálint asztalos, Tollár György kovács. A jelölések két dologról tesznek tanúságot. Az első az, hogy a kisiparosok pártja teljesen mellőzte a nagyiparosokat, (Elég helytelenül. Szerk.) s egyetlen egyet se jelölt közülök, míg a nagyiparosok tekintettel voltak a kisiparosokra s négyet jelöltek közülök. A kisiparosok pártjában, a mint lapunkat értesítik, többen nincsenek megelégedve a fenti jelöléssel. Az egyik résznek Pohl Károly a másikkal Zatykó György jelölése nem tetszik. Ennek következtében a kisiparosok pártja két alpártra: az iparhatósági pártjára és a szocialisták pártjára szakadt, ez utóbbi

tulzottak, a szenvedély kóros tüneteinek tekintendők, s a melyek rendszeren átesapnak ama finom határvonalon, melyen túl a szerelem költészete megszűnik természetesnek lenni, és a „kóros eltévedés“ jellegét ölti magára.

Nem kételkedem ugyan, hogy a szerelmesre nézve nincsen szebb, nem létezik boldogítóbb valami, mint a kedvesnek a szeme, mert szemében, mint a lélek hű tükrében jó leve meglátja a kimondhatatlan gyönyörnek egész menyországát azon esetre, ha szerettetik, és a legkínzóbb fájdalmak egész poklát azon esetre, ha szerelme viszonásra nem talál. De — a szeretők szemének ezen istenítésében, a tébolynak már egy szikrája is rejlik; mert a szemek ezen istenítésétől azon kóros állapotig, melyben kizárólag a szeretőnek csakis a szemét, de semmi egyebet nem talál rajta szeretni valónak, már csakis egy lépés választ el!

Más ismét kedvesének csak a kezeibe szerelmes. Folyton szemét előtt látoly „eszeményi“ kezét, mely szerelmének tárgyát képezi és nyomban elszomorodik, ha közelebbi vizsgálásnál, a természetben csak némi eltérést is talál az 5 képzemenytől.

A harmadik a női hajnál büvölőbbet nem ismer és csakis a női hajért rajong!

Egy negyedik ismét esupán a hangba szerelmes. Kedvesének hangja „angyali hang“ számára, melynek hallatánál a menyországban véli magát és — őrvongni kezd.

Az ötödik a szerelem egész lényegét szeretője — lábába helyezi, ha lábát látja, mintha valamennyi báját a lábban összpontosítva látná — az ájulás környékezi.

Végül valamennyi szerelmes és kivéte-

lesen némely józan is, a nő kecsesség czégerét a szájban látja. Nem is hiába jellemzi nagy jelentőségét ama népdal, mely ugy hangzik hogy:

Ez a piczi száj,
Jajbe nagyon fáj,
Ha esőkját nem élvezni,
De csak képzelné — muszáj.

Az elmondottakból láthatjuk, hogy a szerelem bolondjai és az ugynevezett „bolond szerelmesek“ közt az a különbség, hogy a bolond szerelmesek a szeretőt egészben véve, tehát testestől-lelkestől imádják, míg a szerelem bolondjai a kedves leánynak csak egy töredékeért rajongnak. De valljuk meg csak őszintén, egy esep bolondság mindegyik szerelemben rejlik, ez megirigyelt előjoga mig fiatal, és megérdemelt büntetése, ha vén; mert:

„Remélni oly nehéz
A kornak alkonyán,
S szeretni tilt az ész
Letűnt remény után“

mondja a költő.
Mindazonáltal mégis a leggyönyörűbb az éretti férfinak szerelem vallomása, mert szép és igaz együtt. E szerelem mély, esőndes, állandó és meleg, és egészben olyan, aminőt azok kívánnak magunknak, kik már ismerik a szív boldogságát, de egyszersmind féltik is. Azonban a nő, kinek a szerelem „éltető elem“, és kinek a szíve mindig áradozik, ritkán hajlik meg a komoly és esőndes szerelem előtt. Ingerlékeny és ideges természetű, az erős szenvedélyt szereti; ő neki csak az szerelem, mely mint szenvedély lép föl és bárminő koru és tartam, érte hevül és nyiltan vallja szerelmének.

pártnak jelöltjei: Khész János, Zatykó György és Gráner Adolf rendes tagok; Koffler Nándor, Urbán Fülöp és Kelemen Sándor góttagok. A választás napján tehát három párt fog egymással küzdeni, lehet azonban, hogy addig az iparhatósági pártból még egy hitelszövetkezeti s egy előjárósági párt fog kiesírzni s akkor azután az „ellenzéki érzelmi polgárok“ csakugyan megfogják ünnepeket a mult őszi választás dicsőségét. A választás határideje különben április 15 és 16-ka. Április 15-én az iparosok 16-án a kereskedők választanak. A választás helye az Arpád- és Váci-ut sarkán lévő Schényi kávéháznak, az Arpád-uti oldalon lévő külön bejárati helyisége. A választás reggel 9 órakor kezdődik s este 6 óráig tart oly képen, hogy ezen határidő ha szavazásra jelentkezének esti 8 óráig megköszönésbe kerülnek. A választási jogot mindenki csak személyesen szavazási lap benyújtásával gyakorolhatja. A választás elnöke: Ráday Antal közleg. jegyző.

— A vármegye törvényhatósági bizottsága f. hó 18-án esetleg a következő napon d. e. 10 órakor tartja rendes érvényes ülést a vármegyeház széktermében s ezt megelőzőleg 15-én d. e. 10 órakor az állandó választmány tartja ülést ugyan ott.

— A központi választmány ülése. Pest-Pilis-Solt-Kiskunvármegye központi választmánya f. é. április hó 16-án d. e. fél 11 órakor a vármegye székházában, az alispán hivatalos helyiségében ülést tart, melynek főtárgyát az országgyűlési képviselő választók 1905. évi ideiglenes névjegyzékének megállapítása képezi.

— Április 11-két, az 1848-czas törvények szentesítésének évfordulóját, melyet nemzeti ünnepé nyilvánított a törvényhozás, Ujpest is zászlóval s háláadó isteni tisztelettel ünnepelte meg. E napon a közhivatalok s az iskolák szüneteltek, s a tanárok és a növendékek iskolai ünnepélyeket rendeztek.

— Még egyszer kérünk felvilágosítást: Először: A Fröbel nevelés az alapítványtól, mely az egyet feloszlása után a 12,000 ftos alapítványt kezelésbe vette, hol kezeltek ez az alapítvány? kihez és mikor kell folyamodni azon szegény tanulóknak, kik ez alapítvány kamataiból segélyt akarnak kérni? Másodszor: Az újpesti „Protestans ifjak körének“ kik az intézői? Mi történt e körnek a vagyonával és pénzével? Ki tartozik a gyűjtött pénzzel elszámolni? Reméljük, hogy ugy a volt Fröbel nevelés alapítványát mint a Protestans ifjak körét illetőleg lapunk jövő számáig kellő felvilágosítást fogunk kapni.

A titkon érte epedő szív, legyen bármily mély érzelmi, ritkán akad elismerésre; a nő mint hódító, mindig megkívánja, hogy a meghódított hódoljon is neki és mint győző elvárja, hogy lábainál lássa is a legyőzöttet! Ez okból nem nagy sulyt fektet arra, kit hódított meg tulajdonképen és e könnyelműségének köszönheti leginkább gyakori csalódásainak keservét, mert azt tartja, hogy szeretni, a nő végezte és rendeltetése: és bármily keserű csalódásokon is ment legyen keresztül szíve, ha a szerelem éltető sugara ismét és valahányszor csak érinti: új életre támadnak eltemetett reményei; elfeled, megbozsájt és ismét — szeret. Mert a nő, ... „csak szeretni kész.

S szerelmében magát feláldozó csak“.

E ki nem apadó szerelmi forrásért pedig tisztelet és becsület a nőknek!

Legyenek bár más egyéb tekintetben kifogásolhatók, de a legmagasabb czélok tekintetében, övék az elsőség!

„Szerelmek szívünkbe vésett szavai szent talizmánként kísérnek sirunkig, és valószínűleg — végtelen szerelmének zálogul és sáfárjaul teremtett az uristen titeket, oh nők!“

Hozzátok el a szerelmet országát, hogy felvirágozzék a valódi szerelem; mert nektek adatott a meglátás hatalma: és mert boldog csak azon korszak, melynek női nemzedéke, mindenek dacára hisz a szerelemben; a férfiben is, a magában is, és imádjá azt, mint a szív evangéliumát, édes álmát! Mert: „Oh szív édes álma, ha nem álom volnál, Perez, rövid muló percz, soha el nem mulnál; Rózsa, mindig nyílnál, el sem is virulnál. Szerelem, szerelem, jaj be áldott volnál!“

— Az utczai név- és házszámablak sok helyütt annyira rosszak, rozsdá-marta feketék, hogy még világos nappal sem lehet azokat elolvasni. A község előjárósága vagy kicserélés vagy festés útján segíthetne ott, ahol szükséges ezen a bajon s nagyon sok idővesztéstől kímélhetné meg az utczákat és számokat kereső közönséget.

— A Margitszigeten daczára az áprilisi szeszélyes időnek nagy élénkség uralkodik már. A kertészek megkezdték a virágágyak és bokrok ápolását. A sziget közepén a romok mellett a nemrég elhunyt Klotild kir. hercegnő emlékére egy gyönyörű kápolnát építenek. A felső esucson lövölde készül, míg a hídfelől részén az alsó vendéglőt nagyobbítják. A football- és a Tennis-pályákon vígan folyik a játék, sőt fehér dressz-ekben az evezősök is ellepték már a Dunát, úgy hogy a közönség már most sem unatkozik Budapestnek egyetlen virágos kertjében, habár a valódi, ezeket mozgató élet még csak május havában kezdődik meg, a sziget sétányain s lombdus, árnyékos berkeiben.

— Az Ujpesti zeneművelő Egyesület harmadik házi hangversenye f. hó 9-én egyike volt a Conservatorium legsikerültebb hangversenyeinek. A Községház dísztermében összegyűlt előkelő közönségnek ritka műélvezetet nyújtott *Haris Ervin* hegedű-játéka, aki *Vieutemps* és *Wieniavszki* két, a zeneköltészet gyöngyeit képező zeneművét, oly kifejezés-, tűz és érzelem teljeseen, olyan bravúrosan adta elő, hogy a szoros értelmében elragadta a közönséget, a mely szünni nem akaró tapsokkal fejezte ki az elismerését. Nagy tetszést aratott *Schmötzer Irén* is, a ki szép, tisztán esengő jól iskolázott hangon énekelte el *Erkel Gyula* zongorakísérete mellett a „Zsidónő” című opera egyik áriáját *Rubinsteinnek*, „A köny” és *Beckernek* „Tavaszi dal”-át. Az elismerés tapsaiból bőven kijutott *Geszler Ödönnek* is, a ki különösen *Schubert-Lisztnek* a „Soirée de Vienne” jét kitűnően játszta el, a pompás *Blüthner-féle* zongorán, melyet *Kohn Albert* fővárosi zongorakereskedő engedett át szíveségből.

— Az Erzsébet királyné útjának meghosszabbítása. — Rákospalota, Dunakeszi, Alag, Főth, Órszentmiklós, Mogyoród, és Veresegyháza községek lakói a fővárossal közvetlenül összekötő utat óhajtván nyerni, *Ivánka Pál* váczjárású főszolgabíró elnöklése mellett értekezletet tartottak s elhatározták, hogy Erzsébet-királyné útját meghosszabbítják s a főváros határától Rákospalotán át közös költségen megépítik. Az urlovasok szövetekezete vállalkozott arra, hogy az utra szükséges területet megszerzi s a községeknek ingyen átengedi. A tervezett új uton, melyet még az idén meg akarnak építeni, az illető községek lakói egy egész órával hamarabb jutnak a fővárosba, mint eddig. A rövidebb és egyenes ut esőkkeneteni fogja ugyan Ujpest köcsi forgalmát, de talán a vácz-utnak, az Árpád-utnak a kövezete s a József-utczának az aszfaltja sem fog annyit szenvedni, mint amennyit eddig — minden kártalanítás nélkül szenvedett.

— A bebék táncpróbája és bankettje — a mint mondan szokás — fényesen sikerült f. hó 9-én a „Közművelődési körben”. Legnagyobb tetszésben részesültek s legtöbb tapsot arattak a *Zsoldos*, *Winternitz*, *Hédervári*, *Sonnenfeld*, *Weisz*, *Brück*, *Kanitzer* és *Lukási* családok babái s az arany-fiu esemeték között legfessebb volt a kis *Mády Gyuszi*. Miután azonban ezzel a táncpróbával s egyáltalában a kis gyermekek táncztanításával, *erkölcsi és nevelésügyi szempontból* jövő számunkban fogunk foglalkozni, egyelőre a mamák nagy öröme csak azt a hírt közöljük, hogy *Rotter Malvin* táncztanárnök legközelebb egy — erre a célra külön készített óriási balesében 7 és 8 hónapos esecsemő kisasszonyakkal fogja a kékvókot eltánczoltatni. A „kek-vókot”, melyet a párizsi, londoni, berlini s egyéb világvárosi tánczmesterek, a művelt társadalom tánczrendjéről még a mult évben töröltek.

— Vidéki munkaerő foglalkoztatása a fővárosban. A kiélesedett bérharezmozgalmak elősegítik a vidéki munkaerőnek a fővárosban való toglalkoztatását. Világosan kitűnik ez a lakatosipar bérharezban, a melynek végső eredménye, hogy a vidéki lakatos munkások a fővárosban kitűnő foglalkozást találnak, még pedig jó feltételek

mellett. Ezek a feltételek röviden: órabérmimum előmunkásoknak öt segítőtől 50 fill., előmunkásoknak öt segítőtől 60 fillér, önálló munkások és tűzi emberek 40 fillér, segítőmunkások 26 fill. Munkavezetők havi bérmimuma 200 kor. és negyedévi 100 korona lakbér. Időntuli munka az első két órában 10%, a többiben 50%-al magasabban díjaztatik. Vidéki munkánál 30% béremelés, utiköltség lakás és utazási idő megtérítése. A munkaidő 10 óra. Az accord munka fenntartatik. Május elseje megünnepelethető. Az új rend 1904. április 5-én lépett életbe.

— Helyreigazítás. Az upesti izraelita iparos- és kereskedő ifjak egylete által mult évi december hó 19-én rendezett multság alkalmával történt felülfizetésekről közölt közleményünkben sajtóhiba csuszott be, amennyiben *Ungár Rezső* helyett *Sugár Rezső* lett felülfizetőként közölve, amit ezenel helyre igazítottunk.

— Meghívó. A Magyar Védő Egyesület f. évi április hó 24-én délelőtt 10 órakor Budapesten a Vármegyeház közgyűlési termében újabb közgyűlést tart, melyre az egyesület tagjai tisztelettel meghívhatnak. Tárgysorozat: 1. Jelentés az eddigi működésről és eredményről. 2. A számvizsgáló bizottság jelentése a zárszamadásról és a felmentvény megadás. 3. Az alapszabálmódosításának jóváhagyása. 4. 4 kisorsolt ügyvezető bizottsági, 11 igazgatósági tag és a számvizsgáló bizottság megválasztása. 5. Esetleges indítványok tárgyalása. Az elnökség. Az egyesület hazafias ezélja érdeben tisztelettel kéri a tagtársakat, hogy ezen első és nagy horderejű közgyűlésen megjelenni sziveskedjenek. A Magyar Védő Egyesület ügyviteli irodája VIII. Bezeredy-utca 6. szám I. em. 28. ajtó alá helyeztetvén át, a tagok küldeményei ide címzendők.

— Valaszul az „Ujpesti Közlöny” f. hó 10-iki számában megjelent cikkre: *Kivonat* az upesti közművelődési kör választmányának 1902. december hó 16-án tartott ülésén felvett jegyzőkönyvből: 3. pont: dr. *Boros* a vigalmi bizottság elnöke jelenti, hogy a *Kossuth-szobor* javára rendezett estély 421 K, 40 f. bevételével szemben 359 K, 40 f. kiadás merült fel, a tiszta jövedelem tehát 61 K, 50 f. tesz ki. A választmány elhatározza, hogy ezt az összeg 80 koronára kiegészítve a kör pénztára által utalványozandó lesz, ha a szobor a megvalósulás stadiumába lép”. E kibovratot ily megjegyzéssel van szerenesém közölni, hogy erről a szobor bizottságát írásban, a *Kossuth Lajos* nőgyelet elnökönje pedig általam szóbelileg annak idejében értesítetett. Kiváló tisztelettel *Gáth Pál* titkár.

SPORT.

Football mérkőzések.

Vasárnap f. hó 10-én az U. T. E. a *Lehel-utczai* pályán mérkőzött a *Typographia Sport Clubbal*, míg a népszigeten a *Műgyetemi Football Club* és a *33-as Football Club* első csapatai küzdöttek. A macthek lefolyása következő volt:

U. T. E. I. győz 5 : 0 *Typographia* I. ellen. Szeszélyes áprilisi időben, nagyszámu közönség kísérte kedvenc csapatát a fővárosba, hogy a bajnoki küzdelmek s legerősebb macthének tanuja legyen. Az U. T. E. meg is érdemelte e bizalmat; idegen pályán, zuhogó esőben oly játékokat produkált, hogy a fővárosi, elkényeztetett közönséget egy csapással meghódította. Az összjáték és kombináció magas nivón állt, meglátszott a csapaton, hogy tanult az itt járt angol csapattól, melyet testületileg megnézett. A játékok elején rögtön Ujpest támad és a félidő végeig nagyrészt meg is tartja pozícióját, mivel a *Typographia* lerohanásait már a fedezetsor leszereli. 15 percnyit ostrom után *Herezeg* keresztül tör a Typ. védelmén és éles lövéssel védhetetlen goalt lö. Majd a Typ. támad, de *Molnár I.* és *Vermes* hosszú rugásai mindig a mezőnybe terelik a játékok. Ismét Ujpest támad, de Typ. kitűnő védelme megtöri az U. T. E. szép kombinációját s csak a 35. perczen sikerül *Molnár II.*-nek *Prácer* czenterezését a Typ. kapujába küldeni. A második félidőben még nagyobb Ujpest fölénye és hatalmas támadásával állandó védelemre készletti ellenfelét, míg saját védelmének nem is akadt dolga. Az állandó támadás meg is hozta gyümölcsét,

amennyiben kétszer *Fehér* és egyszer *Prácer* révén még három goalt lönek. Az U. T. E. csapatában mindenki kitűnő volt és ha mégis külön megdicsérik a csapat legifjabb tagját, — fáradhatatlan és elszánt játékaért — *Szabót* úgy ezt nem tesszük a többi rovására. A Typ. védelme valóban első osztályú és csak ennek köszönhetik, hogy még nagyobb arányu vereséget nem szenvedtek. A bíró tisztét *Szűsz (33-as)* migtaszterüen látta el.

U. T. E. II. — Typ. II. 4 : 4 eldöntetlen. Délelőtt találkozott az U. T. E. és Typ. második csapata a népszigeten. Mindenki az upestiek fölényes győzelmét várta és hogy ez nem így történt az csakis *Tábor*, az U. T. E. kapusa indolens játékán mult. Mintha valósággal saját egylete ellen dolgozott volna, a támadás minden elért goalját, következetesen kiegyenlítetté bámulatos könnyelműségével. Hallottunk már arról, hogy egy játékosnak rossz napja volt, semmi sem sikerült neki, de hogy tiz társa fárasztó munkáját, esupa viczből tönkre tegye, azt csak ő tőle láttuk. Más kapussal, vagy akár kapus nélkül is megnyerte volna Ujpest a mérkőzést. A játék alatt Ujpest állandóan támad és 4 szép goalt lö, melyet fent leirt körülmény segítségével Typ. viszonz.

A 33-as F. C. győz 2 : 0 M. F. C. ellen. Mialatt az U. T. E. a fővárosban mérkőzött, a népszigeten előkelő közönség gyűlt össze, hogy a községünkben nagy népszerűségnek örvendő műgyetemieknek a 33-as csapattal való találkozását megnézzék. Erdekes játék után a 33-asok két szép goalt lönek, melyet a nagyon indisponált technikusok egyszer sem képesek viszonzni. A 33-asok gyönyörűen játszottak és kíváncsian várjuk az upestiekkal, e hó 24-én leendő mérkőzésüket.

Hirek. F. hó 17-én ismét mérkőzés lesz a népszigeti pályán. Hogy mely csapatok küzdenek, azt lapunk lezártáig nem sikerült megtudnunk s így olvasóink csak a szokásos hírdetések útján értesülhetnek róla. — Mint értesülünk május hó egyik vasárnapján nemzetközi mérkőzése lesz az U. T. E.-nek. Ellenfele a bécsi *Cricketer*ek vagy *I. Vienna* híres legénysége lesz.

IRODALOM.

* *Klasszikus regénytar* ezimen *Ambrus Zoltán* és dr. *Voinovich Géza* szerkesztése mellett nagyarányu irodalmi vállalat jelenik meg a *Révai Testvérek* Irodalmi intézet Részvénytársaság kiadásában. A vállalat a külföldi regényirodalom mindazon elismert klasszikus munkáit hozza hű, művészi fordításban, melyeket minden művelt embernek ismernie kell. A magas irodalmi színvonal a technikai kiállítás tökélyével párosult itt, hogy a jégolesőbb árért nyújtson oly irodalmi gyűjteményt, minőt csak a nagy nemzetek mutathatnak fel azért, mert náluk az ily irodalmi kiadványokat óriási példányszámban vásárolja a közönség. Az igen kedvező megszerzési módokat bizonyára lehetővé teszik a külföldi regényirodalom klasszikusai ez első, egyöntetű magyar kiadásának is nagyarányu elterjedését.

Korányi J. Jenő

kárpitos és díszítő

Ujpest, István-utca 7. szám.

Alapított 1890.

A tavaszi idény beálltával ajánlom a nagyközönségnek jó hírnevű

kárpitos-műhelyemet,

hol csakis elsőrendű munkák készülnek szolid áruk mellett.

Állandó raktár elsőrendű anyagból készült szőnyeg, ebédlő, divánok, ottománok, matracok a legujabb divatu több rendbeli salon-garnitúrák, valamint vaságyak stb. stb.

Gyermekkocsi különlegességek és vasgyermekágyak nagy raktára.

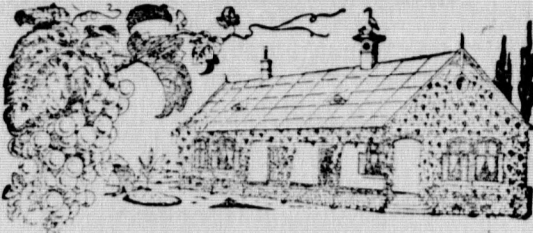
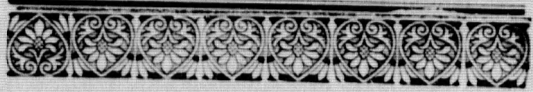
Kiváló jó munkáról biztosíthatom.

Tisztelettel

Korányi J. Jenő.

Kiadó.

Arpád-ut 4. sz. házban
üzlethelyiségek lakással s
még kisebb-nagyobb laká-
sok azonnal is kiadók.

Szőlőlugast

ültessünk minden ház mellé és kert-
jeinkben föld- és homoktalajon.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas, (bár mind kuszó természetű) mert nagyobb része ha megnő is, termést nem hoz, ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol lugsanak alkalmas fajokat ültettek, azok bőven ellátják házukat az egész szőlőérés idején a legkitünőbb muskatály és más édes szőlőkkel.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem s ninesen oly ház, melynek fala mellett a legesekélyebb gondozással felnevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legremekebb díszé, anélkül, hogy legkevesebb helyet is elfoglalna az egyébre használható részekből. Ez a leghaladatosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

A fajok ismertetésére vonatkozó, színes fénynyomatu katalogus bárkinek ingyen és bérmentve küldeték meg, aki címét egy levelező-lapon tudatja.

Cím: 5-11.

Érmelléki első szőlőoltványtelep
Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid.

Előkelő varró-intézet- megnyitás.

Ujpest és Rákospalota intelligens közönségének érdeklődését kívánom felhívni azon házaspártól intézményre, melyet Ujpesten létesíteni szándékozom.

Célja a jobb családok leányait és asszonyait

a női ruha-szabás és varrásban alaposan kiképezni.

Miután iskolám célja az, hogy a növendékek a legegyszerűbb ruhától, a legegységesebb utcza- és estélyi-öltözethez, sőt a korhű jelmezek elkészítésében tökéletes kiképzést nyerjenek, kizárólag csakis saját maguknak dolgoznak.

A tanfolyamra feltétlenül művelt úri családok hölgyei vétetnek fel.

Bővebb felvilágosítást nyújt saját lakásán.

Trozonyi Gézané 3-12

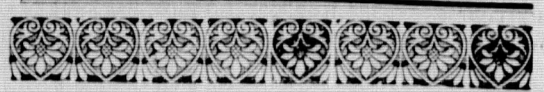
Ujpesten, Deák-utca 59. szám Külön villa

Zongora-órákat

ad intelligens nő, szerény díjazással, egyeseknek, valamint csoportokban lakásán, Czim a kiadóhivatalban.

Egy jó házból való leány, ki írni és olvasni tud, nyomdánkban mint tanulóleány fizetéssel felvétetik.

Kiváló szerencse Töröknel Felülmulhatatlanul

kedvez főárudánknak a szerencse. Rövid idő alatt 15 millió korona nyereménynél többet fizettünk nagyrabecsült vevőinknek: csak a legutóbbi időben is

a legnagyobb nyereményt és pedig:

a 605.000 K nagy jutalmat az 57080. sz. sorsjegyre,

a 100.000 K főnyer. a 74366 sz. sorsj.-re	a 80.000 K főnyer. a 83061. sz. sorsj.-re
a 100.000 " " az 52528 " "	a 70.000 " " a 81161. " "
a 100.000 " " a 94780 " "	a 70.000 " " az 5498. " "
a 90.000 " " a 109780 " "	a 60.000 " " az 51613. " "
a 90.000 " " a 83610 " "	a 60.000 " " a 76347. " "
a 90.000 " " a 92787 " "	a 50.000 " " a 4036. " "

és ezeken kívül még egyéb sok nagy nyereményt.

Ajánljuk emélfogva, hogy a világ legesélydusabb osztálysorsjátékában vegyen részt. — A most következő magy. kir. szabadalmazott 14. osztálysorsjátékban újból

110.000 sorsjegyre 55.000 pénznyeremény

jut és összesen egy hatalmas összeget,

14 millió 459.000 koronát

sorsolnak ki rövid 5 hónap alatt.

A legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben

1.000.000 korona.

Továbbá 1 jutalom 600.000, 1 nyeremény 400.000, 1 a 200.000, 2 a 100.000, 1 a 90.000, 2 a 80.000, 1 a 70.000, 2 a 60.000, 1 a 50.000, 1 a 40.000, 5 a 30.000, 3 a 25.000, 8 a 20.000, 8 a 15.000, 36 a 10.000 korona és még sok egyéb; összesen 55.000, nyeremény és jutalom 14.459.000 korona összegben.

Az I. osztályu sorsjegyek tervszerű árai:

1/2 eredeti sorsjegy frt. — 75. vagy K 1.50; 1/4 eredeti sorsjegy frt. 1.50 K 3.—

1/2 " " " 3.— " " 6.—; 1/4 " " " 6.— " 12.—

A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük.

Hivatalos tervezett díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk

f. é. április hó 24-ig

bizalommal hozzánk beküldeni.

TÖRÖK A. ÉS TÁRSA

BANKHÁZA BUDAPEST.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főárudánk osztálysorsjáték-üzletei:

Központ: Teréz-körut 46 a. I. fiók: Váci-körut 4 a. II. fiók: Múzeum-körut 11 a. III. fiók: Erzséber-körut 54 a.

Rendelőlevél levágandó.

Török A. és Társa bankháza Budapest.

Kérek részemre I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget korona összegben {
utánvételezni kérem } A nem
postautalvánnyal küldöm } tetsző
mellékelem bankjegyekben (bélyegekben.) } törtenő.

ontos cím: